

Den 10 december – en stor dag i Stockholm

Berättelse

Den 10 december är en speciell dag i Sverige. Då är det Nobeldagen. På den dagen delar man ut Nobelpriset.

Nobelpriset är ett av världens mest kända priser. Det är uppkallat efter Alfred Nobel. Han var en svensk uppfinnare och företagare. Alfred Nobel dog den 10 december 1896. Därför är Nobeldagen just den dagen.

Före sin död skrev Alfred Nobel ett testamente. Där bestämde han att hans pengar skulle bli priser. Pengarna skulle gå till människor som har gjort stor nytta för världen. Första gången man delade ut priset var år 1901.

I Stockholm delar man ut fem priser. De är i fysik, kemi, medicin, litteratur och ekonomi. Ceremonin är i Stockholms konserthus. Sveriges kung ger ett diplom och en medalj till varje pristagare.

På kvällen är det en stor fest. Festen heter Nobelbanketten. Den är i Blå hallen i Stockholms stadshus. Där sitter omkring 1 300 gäster och äter en fin middag. Många gäster har vackra kläder – herrarna har frack och damerna har långa klänningar.

Det finns också ett pris till. Det heter Nobels fredspris. Det delas ut samma dag, den 10 december. Men fredspriset delas inte ut i Sverige. Det delas ut i Oslo i Norge.

Den 10 december är också en flaggdag i Sverige. Då hissar många den svenska flaggan.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
delar ut	ge något till någon, till exempel ett pris
pris	en belöning man får för att man gjort något bra
uppfinnare	en person som hittar på och bygger nya saker
företagare	en person som driver ett företag
testamente	ett papper där man skriver vad ens pengar ska gå till efter döden
nytta	något som är bra och hjälper andra
ceremoni	en högtidlig samling med fasta regler
medalj	en rund platta i metall som man får som pris
bankett	en stor och fin festmiddag
flaggdag	en dag då man hissar flaggan

Läsförståelsefrågor

1. Varför är Nobeldagen just den 10 december?
 1. För att det är midvinter i Sverige.
 2. För att Alfred Nobel dog den 10 december.
 3. För att kungen fyller år den dagen.
2. Vad bestämde Alfred Nobel i sitt testamente?
 1. Att hans pengar skulle bli priser till människor som gjort stor nytta.
 2. Att alla hans pengar skulle gå till kungen.
 3. Att man inte fick dela ut några priser.
3. Var hålls Nobelbanketten?
 1. I Stockholms konserthus.
 2. I Blå hallen i Stockholms stadshus.
 3. I Oslo i Norge.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Sveriges kung ger pristagarna ett diplom och en medalj.
 2. Nobels fredspris delas ut i Stockholm.
 3. På banketten sitter omkring 1 300 gäster.
5. Vilka fem priser delar man ut i Stockholm?

Facit

1. 1. För att Alfred Nobel dog den 10 december.
2. 1. Att hans pengar skulle bli priser till människor som gjort stor nytta.
3. 1. I Blå hallen i Stockholms stadshus.
4. 1. ja b) nej (fredspriset delas ut i Oslo i Norge) c) ja
5. Exempel på svar: Priserna i fysik, kemi, medicin, litteratur och ekonomi.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret faktatext om en svensk högtidsdag som passar för att öva datum, ordningstal och ord om fest och ceremoni. Tema: högtider och traditioner i Sverige. Fråga 4 övar att skilja på vad som står och inte står i texten. Låt eleverna jämföra med stora pris- eller festdagar i sina egna länder.

Diskussionsfrågor

- Finns det en dag i ditt hemland då man delar ut priser eller hyllar viktiga personer? Berätta.

- Skulle du vilja vara med på en stor festmiddag som Nobelbanketten? Varför eller varför inte?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en fin fest eller högtid som du har varit med på. Vad hände och vad åt ni?

Källor och faktagranskning

- Konserthuset Stockholm – Nobelprisutdelningen: <https://www.konserthuset.se/om-oss/var-verksamhet/prisutdelningarnas-hus/nobelprisutdelningen/>
- Nobelpriset – Wikipedia (svenska): <https://sv.wikipedia.org/wiki/Nobelpriset>
- Kungahuset.se – 2025 års Nobelpriser utdelade av H.M. Konungen: <https://www.kungahuset.se/arkiv/nyheter/2025-12-10-2025-ars-nobelpriser-utdelade-av-h.m.-konungen>
- Nobel Prize Museum – Nobelceremonierna: <https://www.nobelprizemuseum.se/skola/lektionsmaterial/texter-for-elever/nobelceremonierna/>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: Nobeldagen infaller den 10 december varje år, samma datum som uppfinnaren och företagaren Alfred Nobel dog (10 december 1896). I sitt testamente bestämde Nobel att hans pengar skulle gå till priser för dem som gjort mänskligheten störst nytta. Nobelpriset delades ut första gången 1901. I Stockholm delas fem priser ut – fysik, kemi, medicin (fysiologi eller medicin), litteratur och ekonomi – vid en ceremoni i Stockholms konserthus, där prisutdelningen hållits sedan 1926. Sveriges kung överlämnar diplom och medalj till pristagarna. På kvällen hålls Nobelbanketten i Blå hallen i Stockholms stadshus, där den hållits sedan 1930. Nobels fredspris delas ut samma dag, men i Oslo i Norge. Den 10 december är allmän flaggdag i Sverige. OSÄKERHET/MYTER: Ekonomipriset är inte ett av Alfred Nobels ursprungliga priser. Det heter egentligen "Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne", instiftades 1968 och delades ut första gången 1969; i vardagligt tal kallas det ofta "Nobelpriset i ekonomi", men det är alltså ett senare pris. Antalet gäster på banketten brukar anges till omkring 1 300, men siffran kan variera något mellan åren (cirka 1 250–1 300). Exakta klockslag för ceremoni och bankett kan variera mellan år; texterna skriver därför hellre "på eftermiddagen" och "på kvällen".

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.